

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ԸՆԴԴԻՄԱԽՈՍԻ ԿԱՐԾԻՔ

Վիկտորյա Վարդգեսի Մելքոնյանի «Սոցիալական մեդիայի դերը ՀՀ-ում քաղաքական հաղորդակցությունների փոխակերպման պայմաններում» թեմայով՝ ԻԳ.00.01-«Քաղաքական գիտության տեսություն» մասնագիտությամբ քաղաքական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսության վերաբերյալ.

Հեղինակի թեկնածուական ատենախոսությունը՝ **«Սոցիալական մեդիայի դերը ՀՀ-ում քաղաքական հաղորդակցությունների փոխակերպման պայմաններում»** թեմայով, նվիրված է ժամանակակից հասարակագիտական և քաղաքագիտական հետազոտությունների առավել արդիական ու դինամիկ զարգացող խնդիրներից մեկին: Թվային հաղորդակցությունների արագ ընդլայնման, սոցիալական մեդիայի հարթակների հասարակական և քաղաքական կյանք ներթափանցման պայմաններում քաղաքական հաղորդակցությունների բնույթի, ձևերի և մեխանիզմների փոփոխության ուսումնասիրությունը ձեռք է բերում ոչ միայն գիտական, այլև կիրառական կարևոր նշանակություն, Վիկտորյա Մելքոնյանին ուսումնասիրությունը քաղաքագիտության շրջանակում նոր մոտեցում է և գիտական տեսանկյունից դեռևս թերի ուսումնասիրված.

Ատենախոսության թեմայի ընտրությունը հիմնավորված է ՀՀ-ում քաղաքական գործընթացների վերջին տարիների ակտիվացմամբ, ընտրական և հետընտրական գործընթացների, քաղաքացիական շարժումների, հանրային դիսկուրսների ձևավորման մեջ սոցիալական մեդիայի աճող դերակատարությամբ: Հեղինակը համոզիչ կերպով ցույց է տալիս, որ սոցիալական մեդիան այլևս չի հանդիսանում միայն տեղեկատվության փոխանցման միջոց, այլ վերածվում է քաղաքական հաղորդակցության ինքնուրույն միջավայրի՝ ազդելով քաղաքական դերակատարների վարքագծի, հանրային կարծիքի ձևավորման, քաղաքական մասնակցության նոր մոդելների ի հայտ գալու վրա:

Ատենախոսությունն աչքի է ընկնում հստակ կառուցվածքով, տրամաբանական հաջորդականությամբ և ուսումնասիրվող խնդրի բազմակողմանի ընդգրկմամբ: Հետազոտողն աշխատանքում համապարփակ կերպով վերլուծության է ենթարկել սոցիալական մեդիայի կրթական և սոցիալականացման գործառույթները, ազդեցությունը քաղաքական փոխակերպումների և քաղաքացիակենտրոն կառավարման վրա, այնպիսի հիմնախնդիրների վրա, ինչպիսիք են կիրեռանվտանգությունը, թվային խզումը, քաղաքական ապատեղեկատվությունը. Թեկնածուական ատենախոսության կառուցվածքը լիովին համապատասխանում է թեկնածուական ատենախոսությունների համար ընդունված պահանջներին:

Առաջին գլուխը՝ «Սոցիալական մեդիայի տեսական և գործառնական հիմքերը», ունի հիմնարար նշանակություն ամբողջ աշխատանքի համար: Այստեղ հեղինակը համակողմանիորեն ներկայացնում է «սոցիալական մեդիա» և «քաղաքական հաղորդակցություն» հասկացությունների տեսական մեկնաբանությունները, դրանց զարգացման հիմնական մոտեցումները և գործառույթները: Հատկանշական է, որ հեղինակը ոչ միայն ամփոփում է առկա գիտական դիրքորոշումները, այլև իրականացնում է դրանց քննադատական համադրում՝ ձևավորելով սեփական մոտեցումը, ինչը վկայում է տեսական պատրաստվածության և վերլուծական մտածողության բարձր մակարդակի մասին:

Երկրորդ գլուխը նվիրված է սոցիալական մեդիայի միջոցով քաղաքական գործընթացների և քաղաքական հաղորդակցության փոխակերպման մեխանիզմների վերլուծությանը ՀՀ-ի քաղաքական համակարգի համատեքստում: Հեղինակը այստեղ հաջողությամբ համադրում է տեսական դրույթներն ու էմպիրիկ նյութը՝ անդրադառնալով քաղաքական դերակատարների, կուսակցությունների, պետական և ոչ պետական սուբյեկտների կողմից սոցիալական մեդիայի օգտագործման առանձնահատկություններին: Հատկապես արժանի է ընդգծման սոցիալական մեդիայի

ազդեցության դիտարկումը քաղաքական մասնակցության նոր ձևերի, քաղաքական մոբիլիզացիայի և հանրային դիսկուրսի ձևավորման վրա:

Երրորդ գլուխը կրում է առավել կիրառական և վերլուծական բնույթ՝ ներկայացնելով սոցիալական մեդիայի ազդեցության կոնկրետ դրսևորումները ՀՀ-ում քաղաքական հաղորդակցության պրակտիկայում: Այստեղ ուսումնասիրվում են առանձին դեպքեր, գործընթացներ և միտումներ, որոնք թույլ են տալիս հեղինակին անել ընդհանրացումներ և ձևակերպել հիմնավորված եզրակացություններ սոցիալական մեդիայի դերի, հնարավորությունների և սահմանափակումների վերաբերյալ: Գլուխը առանձնանում է նյութի լավ խորը համապարփակ համակարգմամբ և փաստարկված վերլուծությամբ:

Ատենախոսության գիտական արժեքը պայմանավորված է նրանով, որ այն համալիր կերպով ուսումնասիրում է սոցիալական մեդիայի և քաղաքական հաղորդակցության փոխազդեցությունը ՀՀ-ի կոնկրետ սոցիալ-քաղաքական միջավայրում: Աշխատանքը նպաստում է քաղաքական հաղորդակցությունների արդի տեսությունների հարստացմանը՝ դրանք կիրառելով տեղական իրականության վրա:

Միևնույն ժամանակ, ատենախոսությունն ունի նաև ակնհայտ կիրառական նշանակություն: Ներկայացված եզրահանգումները և դիտարկումները կարող են օգտագործվել քաղաքական տեխնոլոգների, հաղորդակցության մասնագետների, քաղաքական կուսակցությունների և քաղաքացիական հասարակության կազմակերպությունների կողմից՝ սոցիալական մեդիայի գործիքների ավելի արդյունավետ կիրառման նպատակով: Ատենախոսության շրջանակում իրականացված համալիր տեսական և էմպիրիկ ուսումնասիրության արդյունքում հեղինակը հանգում է մի շարք կարևոր և գիտականորեն հիմնավորված եզրակացությունների, որոնք ամբողջացնում են աշխատանքի ընդհանուր տրամաբանությունը և հաստատում առաջադրված նպատակի և խնդիրների իրագործումը:

Ուսումնասիրության արդյունքում ցույց է տրվում, որ սոցիալական մեդիան ՀՀ-ում քաղաքական հաղորդակցությունների համակարգում հանդես է գալիս ոչ միայն որպես տեղեկատվության փոխանցման հարթակ, այլև որպես քաղաքական հաղորդակցության նոր որակի ձևավորման գործոն: Սոցիալական մեդիայի գործիքների կիրառումը էականորեն փոխակերպում է քաղաքական դերակատարների և հանրության միջև փոխազդեցության ձևերը՝ ապահովելով հաղորդակցության առավել օպերատիվ, երկկողմանի և հաճախ ոչ ֆորմալ բնույթ:

Հեղինակը հիմնավորում է, որ սոցիալական մեդիան նպաստում է քաղաքական մասնակցության նոր ձևերի ձևավորմանը, ընդլայնում է քաղաքական օրակարգի ձևավորման հնարավորությունները և ազդեցություն ունի հանրային կարծիքի կառուցման գործընթացների վրա: Միևնույն ժամանակ, աշխատանքում փաստարկված է, որ սոցիալական մեդիայի ազդեցությունը քաղաքական հաղորդակցության վրա միանշանակ չէ և կախված է քաղաքական մշակույթի, ինստիտուցիոնալ միջավայրի, մեդիա գրագիտության մակարդակի և քաղաքական դերակատարների ռազմավարական մոտեցումների համադրությունից:

Ատենախոսության կարևոր եզրակացություններից է նաև այն, որ ՀՀ-ում սոցիալական մեդիան աստիճանաբար դառնում է քաղաքական մրցակցության և գաղափարական պայքարի առանցքային հարթակ, որտեղ ձևավորվում են նոր հաղորդակցական ռազմավարություններ, քաղաքական նարատիվներ և ազդեցության մեխանիզմներ: Հեղինակը ցույց է տալիս, որ սոցիալական մեդիայի կիրառումը կարող է միաժամանակ նպաստել ինչպես քաղաքական համակարգի ժողովրդավարացմանը, այնպես էլ առաջ բերել նոր մարտահրավերներ՝ կապված տեղեկատվական մանիպուլյացիաների, դիսկուրսի բևեռացման և հանրային վստահության խնդիրների հետ:

Ընդհանուր առմամբ, ատենախոսության եզրակացությունները բնութագրվում են տրամաբանական ամբողջականությամբ, բխում են իրականացված վերլուծությունից և

լրացնում են սոցիալական մեդիայի ու քաղաքական հաղորդակցությունների փոխազդեցության վերաբերյալ գիտական պատկերացումները ՀՀ-ի քաղաքական իրականության համատեքստում:

Նկատառումներ և առաջարկություններ

Ատենախոսությունը, ունենալով ակնհայտ գիտական և կիրառական արժեք, այնուամենայնիվ կարող էր շահել որոշ լրացուցիչ դիտարկումներից, որոնք, սակայն, չեն նվազեցնում աշխատանքի ընդհանուր արժանիքները:

- Ցանկալի կլիներ, որ սոցիալական մեդիայի ազդեցության գնահատման ընթացքում որոշ դեպքերում առավել լայն ներկայացվեր քանակական տվյալների կիրառումը՝ ինչը կուժեղացներ առանձին եզրահանգումների էմպիրիկ հիմնավորվածությունը:
- Որոշ ենթաբաժիններում հնարավոր էր ավելի մանրամասն անդրադառնալ միջազգային փորձի համեմատական վերլուծությանը՝ ՀՀ-ի քաղաքական հաղորդակցությունների առանձնահատկությունները գլոբալ միտումների համատեքստում ավելի հստակ ընդգծելու նպատակով:
- Աշխատանքի կիրառական հատվածում կարելի էր առավել հստակ ձևակերպել սոցիալական մեդիայի արդյունավետ օգտագործման գործնական առաջարկություններ քաղաքական դերակատարների համար, ինչը կավելացներ հետազոտության պրակտիկ ուղղվածությունը:

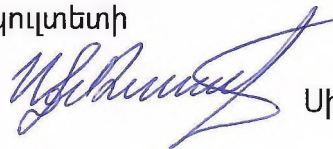
Նշված նկատառումները կրում են խորհրդատվական բնույթ և կարող են դիտարկվել որպես հետագա գիտական ուսումնասիրությունների զարգացման հնարավոր ուղղություններ:

Վիկտորյա Վարդգեսի Մելքոնյանի «Սոցիալական մեդիայի դերը ՀՀ-ում քաղաքական հաղորդակցությունների փոխակերպման պայմաններում» թեմայով՝ ԻԳ.00.01-«Քաղաքական գիտության տեսություն» մասնագիտությամբ քաղաքական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի հայցման ատենախոսությունը

համապատասխանում է ՀՀ-ում գիտական աստիճանաշնորհման կարգի 7-րդ կետի պահանջներին, իսկ հեղինակն արժանի է ԻԳ.00.01-«Քաղաքական գիտության տեսություն» մասնագիտությամբ քաղաքական գիտությունների թեկնածուի գիտական աստիճանի շնորհմանը:

Պաշտոնական ընդդիմախոս՝

ԵՊՀ միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի
քաղաքագիտության ամբիոնի դասախոս,
քաղաքական գիտությունների թեկնածու

Սիրանուշ Մելիքյան

Պաշտոնական ընդդիմախոս, ք.գ.թ., Սիրանուշ Մելիքյանի ստորագրությունը
հաստատում եմ՝

ԵՊՀ գիտական քարտուղար, ք.գ.թ., դոցենտ

Մ. Վ. Հովհաննիսյան

26.01.2026 թ.

